

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Politidirektoratet

Deres referanse:
22/2155

Vår referanse:
22/61302 - 29

Dato:
12.04.2022

Politidirektoratets hørings svar - Høring - midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse

Politidirektoratet viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 5. april 2022 med forslag til midlertidige endringer i lovverket som følge av at det ankommer et høyt antall personer til Norge som er fordrevet fra sitt hjemland grunnet krigen i Ukraina.

Departementet foreslår midlertidige endringer i hhv. plan- og bygningsloven, integreringsloven, barnevernloven, opplæringslova, pasient- og brukerrettighetsloven, spesialisthelsetjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven, i tillegg til enkelte forskriftsendringer. På enkelte områder er behovet for regelendringer vurdert uten at det er funnet grunn til å foreslå endringer. Dette gjelder blant annet for utlendingsloven, tolkeloven samt for regler om vandelskontroll og politiattester.

Politidirektoratet har forelagt for Kripos, Politiets utlendingsenhet og samtlige politidistrikt. Direktoratet har mottatt høringsinnspill fra Oslo politidistrikt som følger vedlagt.

Politidirektoratet har i skrivende stund ikke mottatt endelig innspill fra Finnmark politidistrikt. Dette ettersendes så snart det er mottatt.

Politidirektoratet vil i det følgende knytte enkelte merknader til hhv. punkt 6, 7 og 9 i Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat.

Til punkt 6.1 Utlendingsloven

Departementet har i høringsnotatet punkt 6 redegjort for vurderinger om behovet for endringer i utlendingsloven som følge av flyktnings situasjonen. I punkt 6.1 flg. beskriver departementet ordningen med midlertidig kollektiv beskyttelse i utlendingsloven, samt klargjør noen sentrale begrep. Departementet har ikke sett behov for å gjøre endringer i utlendingsloven, og Politidirektoratet støtter departementets vurdering.

Politidirektoratet

Oslo politidistrikt har blant annet spilt inn at antall fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse har betydning for tilfanget av arbeidsoppgaver, men distriktet støtter departementets vurdering om at det ikke er behov for endringer.

Til punkt 7.1 – Krav om vandelskontroll og politiattester

Fremleggelse av norsk politiattest

I høringsnotatet punkt 7.1 har departementet vurdert hvorvidt det er behov for endringer i regler for krav om vandelskontroll og politiattest. I en rekke lover oppstilles krav om fremleggelse av politiattest for personer som skal inneha stillinger eller andre funksjoner. Departementet har vurdert om reglene i sektorlovgivningen kan være til hinder for at personer med midlertidig kollektiv beskyttelse kan inneha stillinger, funksjoner eller oppgaver med krav om politiattest, og har ikke funnet behov for å foreta lovendringer. Politidirektoratet støtter departementets vurdering.

Departementet viser til at utstedelse av norsk politiattest ikke er betinget av at vedkommende har oppholdt seg i Norge i et nærmere bestemt tidsrom, og at nyankomne til landet vil kunne få utstedt politiattest ved behov. Politidirektoratet vil presisere at dette gjelder ved utstedelse av norsk politiattest som skal brukes i Norge og bemerker i denne sammenheng at det for norsk politiattest til bruk i utlandet kan gjelde andre krav.

Finnmark politidistrikt v/politiattestkontoret i Vardø opplyser at de erfarer å regelmessig motta spørsmål fra arbeids-/oppdragsgivere om hvorvidt norske arbeids-/oppdragsgivere kan kreve at utenlandske statsborgere fremlegger politiattest fra hjemlandet sitt. Problemstillingen anses også å ha aktualitet i forbindelse med flyktningsituasjonen hvor det forventes at personer med midlertidig kollektiv beskyttelse i tiden fremover vil ansettes i ulike stillinger med krav om politiattest.

Når det i dagens regelverk stilles krav om fremleggelse av politiattest, innebærer det et krav om norsk politiattest. Dette følger i dag av politiregisterloven § 36 første ledd nr. 1 og politiregisterforskriften § 28-2 første ledd, men er ikke nærmere presisert i særlovgivningen der krav om politiattest for ulike stillinger fremgår. For å tydeliggjøre overfor personer som skal fremlegge politiattest og mottakere av politiattest at det er norsk politiattest som kreves fremlagt, kan det etter Politidirektoratets syn være hensiktsmessig å presisere dette også i særlovgivningen. Det kan derfor være grunn til å vurdere behovet for ordlydsendring i hhv. barnevernloven § 6-10, opplæringslova § 10-9, barnehageloven § 30, helse- og omsorgstjenesteloven § 5-4 første ledd, spesialisthelsetjenesteloven § 20 a første og andre ledd og tolkeloven § 10, slik at det fremgår at politiattesten som skal fremlegges etter de ulike hjemmelsgrunnlagene er en norsk politiattest.

Saksbehandlingstid

Departementet legger i høringsnotatet punkt 7.1 til grunn at en eventuell pågang av søknader om attest fra personer med midlertidig kollektiv beskyttelse ikke vil medføre uhåndterlige kapasitetsutfordringer eller lang saksbehandlingstid ved politiattestkontoret i Vardø. Etter dagens regler skal saksbehandlingstiden for utstedelse av politiattest være inntil 14 dager, jf. politiregisterforskriften § 36-6.

Politidirektoratet er enig med departementet om at det ikke er nødvendig med forskriftsendringer i politiregisterforskriften vedrørende lengde på saksbehandlingstiden på utstedelse av politiattest. Det bemerkes imidlertid at Finnmark politidistrikt v/Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester har erfart en økning i antall innkommende søknader om politiattest i tidsrommet 24. februar i år og frem til i dag og det forventes en ytterligere økning i innkommende søknader når ukrainere skal begynne å arbeide innenfor områder som der underlagt krav om politiattest. En større økning i antall søknader om politiattest vil kunne påvirke kapasiteten til Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester.

Til punkt 7.2 Tolk

Departementet har under punkt 7.2 i høringsnotatet vurdert behovet for endringer i tolkeloven som følge av flyktnings situasjonen uten at det er funnet grunn til å foreslå endringer. Dette gjelder blant annet kravet om politiattest i tolkeloven § 10. Tolkeloven § 10 regulerer krav om fremleggelse av uttømmende og utvidet politiattest for å kunne utføre oppdrag som tolk for bestemte offentlige organer. Etter tolkeloven § 10 andre ledd kan kravet om å legge frem politiattest fravikes når situasjonen som begrunner tolkeoppdraget ikke tillater det, eller når andre sterke grunner tilsier det. Politidirektoratet er enig med departementet om at det eksisterende hjemmelsgrunnlaget er tilstrekkelig for å imøtekomme behovet for tolk i forbindelse med flyktnings situasjonen.

Til punkt 9.2. Endringer i omsorgssentertilbudet

Departementet foreslår i høringsnotatet punkt 9.2 å innføre en lovendring som gir Bufetat adgang til å tilby familiebaserte botilbud for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år, som et alternativ til plass i omsorgssentre som er regulert i barnevernloven kapittel 5A. Det vises til at Barne-, ungdoms- og familieetaten skal ha ansvaret for omsorgen av barnet, og at det familiebaserte botilbudet utøver omsorgsansvaret på vegne av Bufetat.

Etter dagens regelverk foreligger det ingen lovhjemmel som regulerer krav om politiattest for personer som utfører oppgaver for Bufetat. I Barne- og familiedepartementets høringsnotat av 12. oktober 2021 om endringer i barnevernloven og forskrift om politiattest i henhold til barnevernloven, er det foreslått inntatt krav om politiattest for personer som utfører oppgaver for Bufetat i barnevernloven § 6-10 nytt tredje ledd. Utover dette har Politidirektoratet truffet vedtak 5. februar 2021 om midlertidig lovhjemmel for utstedelse av uttømmende og utvidet politiattest for omsorgspersoner knyttet til omsorgshjem i forbindelse med prøveprosjekt om hurtigbsetting av enslige mindreårige asylsøker. Den midlertidige hjemmelen har virkning fra 10. februar 2021 og opphører 10. mai 2022.

I Justis- og beredskapsdepartementets forslag til barnevernloven § 5A-1 nytt femte ledd vises det til at det familiebaserte botilbudet skal fylle kravene til fosterhjem etter § 4-22 med forskrifter og med de presiseringer som følger av § 5A-1 femte ledd tredje og fjerde punktum og sjette ledd. Etter forskrift 18. desember 2003 nr. 1659 om fosterhjem § 3 andre ledd følger det at fosterforeldre må ha god vandel og legge frem uttømmende og utvidet politiattest, jf. barnevernloven § 6-10 tredje ledd.

Politidirektoratet legger dermed til grunn at departementets forslag om endring i § 5A-1 innebærer at omsorgspersoner i familiebaserte botilbud skal fremlegge uttømmende og utvidet politiattest. Videre viser direktoratet til at de samme hensyn som gjør seg gjeldende for å kreve barneomsorgsattest av andre som bor i fosterhjemmet eller avlastningshjemmet etter

barnevernloven § 6-10 tredje ledd tredje punktum, også gjør seg gjeldende for andre som bor i familiebaserte botilbud, men som ikke utøver omsorgsansvaret for barnet. For å tydeliggjøre kravet om politiattest og i større grad tilgjengeliggjøre kravet i aktuell lovgivning, bes det vurdert enkelte ordlydsendringer i aktuelt regelverk.

Det foreslås følgende formulering i barnevernloven § 6-10 tredje ledd (i kursiv):

Den eller de som skal godkjennes som fosterforeldre, jf. § 4-22, skal legge fram uttømmende og utvidet politiattest i samsvar med politiregisterloven § 41. Tilsvarende gjelder private som tar imot barn som avlastningstiltak og omsorgspersoner i familiebaserte botilbud etter barnevernloven kapittel 5A. Det kan kreves avgrenset politiattest etter politiregisterloven § 39 første ledd også fra andre som bor i fosterhjemmet, avlastningshjemmet eller familiebaserte botilbud. Det kan kun kreves fremleggelse av norsk politiattest.

Det foreslås følgende formulering i barnevernloven § 5A-1 femte ledd tredje punktum (i kursiv):

Når det er nødvendig som følge av et høyt antall ankomster til Norge av personer fordrevet fra Ukraina, kan tilbudet etter første ledd også være opphold i familiebasert botilbud. Det familiebaserte botilbudet skal oppfylle kravene til fosterhjem etter § 4-22 med forskrifter med de presiseringer som følger av tredje og fjerde punktum og sjette ledd i denne bestemmelsen. Omsorgspersoner i familiebaserte botilbud skal fremlegge politiattest som nevnt i barnevernloven § 6-10 tredje ledd. Når barnet har opphold i et familiebasert botilbud, har Barne-, ungdoms- og familieetaten ansvaret for omsorgen av barnet. Det familiebaserte botilbudet utøver omsorgsansvaret på vegne av Barne-, ungdoms- og familieetaten. Barne-, ungdoms- og familieetaten har videre ansvaret for kartleggingen av barnet, jf. § 5A-6.

Det foreslås følgende formulering i forskrift om fosterhjem § 3 andre ledd (i kursiv):

Fosterforeldre må ha god vandel og må legge frem uttømmende og utvidet politiattest, jf. barnevernloven § 6-10 tredje ledd. Tilsvarende gjelder omsorgspersoner i familiebaserte botilbud etter barnevernloven kapittel 5A.

Med hilsen

Olav Kjetil Moe
Seniorrådgiver

Kristin Holter Næss
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringsinnspill - midlertidige endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse - Oslo politidistrikt

Politidirektoratet
Postboks 8051. Dep
0031 Oslo

OSLO POLICE DISTRICT

Deres referanse:
22/61302

Vår referanse:

Sted, Dato
Oslo, 11.04.2022

HØRING – MIDLERTIDIGE ENDRINGER I LOVVERKET SOM FØLGE AV ANKOMST AV FORDREVNE FRA UKRAINA MED RETT TIL MIDLERTIDIG KOLLEKTIV BESKYTTELSE

Innledning

Oslo politidistrikt viser til Politidirektoratets (POD) e-post av 8. april 2022, og Justis- og beredskapsdepartementet sitt høringsnotat av 5. april 22 med med forslag til endringer i lovverket som følge av ankomst av fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse. Politidirektoratet ber i den forbindelse om innspill fra Oslo politidistrikt. Frist for innspill er satt til **11. april 2022 kl. 13.00**

På bakgrunn av den korte tidsfristen, vil høringssvaret fra Oslo politidistrikt kun berøre forslaget som knytter seg til endringer i utlendingslov med forskrift, høringsens pkt. 6.

I høringsnotatet på s. 7 står det at i pkt 6. beskrives ordningen om midlertidig kollektiv beskyttelse i utlendingsloven, samt at redegjøres også for noen sentrale begreper. Departementet ser ikke behov for endringer i utlendingsloven som følge av klargjøringene. Oslo politidistrikt er enig med departementet. Det vises til det som fremgår av pkt. 6, sammenholdt med statistikken under pkt. 2 som gjengitt nedenfor.

I høringsens kapittel 6 er det oppgitt at bakgrunnen for de særlige reglene om forenklet asylsaksbehandling i utlendingsloven § 34 er behovet for effektivitet i en situasjon hvor det kommer svært mange asylsøkere på kort tid, og hvor beskyttelsesbehovet antas å være midlertidig, jf. pkt. 6.1.

Videre følger det av pkt. 6.1 at iverksetting av en slik ordning for personer som er fordrevet fra Ukraina har gitt nye behov for avklaringer knyttet til forståelsen av utlendingsloven § 34, blant annet når det gjelder hva slags status og hvilke rettigheter og plikter som gjelder for personer som omfattes av ordningen. Det antas i høringsnotatet at det dreier seg om *en gruppe som etter hvert kan omfatte svært mange*.

Oslo politidistrikt

I høringsnotatets pkt. 2.1 fremgår det at så langt er det i Norge ved utgangen av mars 2022, registrert over 7 800 ukrainere som har søkt om midlertidig kollektiv beskyttelse. I tillegg har over 4 000 personer henvendt seg til UDI eller politiet for å søke om beskyttelse og står i registreringskø. Søkerne fordeler seg som angitt under:

Etter søkergruppe:

Menn 842

Kvinner 3 964

Barn i familie 2 908

Enslige mindreårige 103

Totalt 7 817

Tallene viser en klar overvekt av kvinner og barn. Videre er det i høringsnotatet anslått at ankomsttallene forventes å øke fremover, og prognoser fra Beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen (BGU) viser at det kan komme 35 000 asylsøkere til Norge i 2022, hvorav 30 000 fra Ukraina, men at det er stor usikkerhet rundt denne prognosen.

Oslo politidistrikt støtter de fremlagte forslag og høringsnotatets begrunnelse.

Til pkt. 6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Som følge av antallet ankomster av fordrevne fra Ukraina med rett til midlertidig kollektiv beskyttelse får seksjon for utlendingsforvaltning i Oslo politidistrikt et økt tilfang av arbeidsoppgaver. Primært gjelder det effektivering av vedtak om kollektiv beskyttelse, bestilling av oppholdskort og utlevering av ID-dokumenter. Det vil også gjelde i eventuelle fornyelsessaker etter ett år. Per april 2022 avgir seksjonen ressurser for å bistå PU med ankomstfasen, slik denne er beskrevet i høringsnotatets pkt. 3.1.

Med hilsen

Hanne H. Fauske

Fung. Driftsenhetsleder

Saksbehandler:

Patricia Skaldebø-Rød

politiadvokat

Maria Fiorello Conradi

Juridisk rådgiver

Telefon: 22 66 82 91